Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
ONDERWIJSINSPECTIE
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VBSBO TEN DRIES TE LANDEGEM

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	27151
Instelling	VBSBO Ten Dries Dennendreef 62 - 9850 LANDEGEM
Beleidsverantwoordelijke	Patrick VAN DAMME
Telefoonnummer	09 371 67 12
E-mail	bubao@tendries.be
Website	www.tendries.be
Bestuur	VZW Buitengewoon Onderwijs Ten Dries Dennendreef 60 - 9850 LANDEGEM
Scholengemeenschap	De PLaNeTen Burgemeesterstraat 7 - 9830 SINT-MARTENS-LATEM
Centrum voor leerlingenbegeleiding	Vrij CLB Regio Gent Halvemaanstraat 96 - 9040 SINT-AMANDSBERG
Start- en einddatum doorlichting	18/11/2024 – 21/11/2024
Inspectieteam	Jan MESTDAGH Laethitia LAGAST

Inhoud

1 Toelichting ---- 3
1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting? ---- 3
1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit? ---- 3
1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie? ---- 3
1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie? ---- 4
1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting? ---- 4

2 Administratieve situering ---- 6

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit? ---- 7

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs? ---- 9
4.1 De handelingsplanning in kleuter- en lager onderwijs type 4 ---- 9
4.2 De begeleidingsprincipes ---- 10
4.3 Het personeelsbeleid en de professionalisering ---- 11

5 Respecteert de school de regelgeving? ---- 12

6 Samenvatting ---- 13
6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit? ---- 13
6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs? ---- 14
6.2.1 De begeleidingsprincipes ---- 14
6.2.2 Het personeelsbeleid en de professionalisering ---- 14
6.2.3 De handelingsplanning ---- 15

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen ---- 16

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijkeonderwijskansenbeleid ---- 17

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, van de leerlingenbegeleiding en van het personeelsbeleid en de professionalisering?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte instructie, de interne samenwerking, de externe samenwerking en de professionalisering tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betrekt ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.
Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - een gunstig advies zonder meer
  - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
  - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Dennendreef 62 - 9850 LANDEGEM.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid
VOLGENS DE VERWACHTING

De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Samen met de school voor buitengewoon secundair onderwijs (buso) en het multifunctioneel centrum (MFC) beschikt de school over een campuseigen visie waar de kwaliteit van leven centraal staat. De school concretiseert de campuseigen visie in haar pedagogisch project met acht richtinggevende pijlers. Verder beschikt de school over tal van deelvisies die de werking sterk aansturen. Voorbeelden hiervan zijn de visies op de TOBIAS- en kleuterwerking. De visie is zichtbaar in de schoolwerking. De teamleden voelen zich mee verantwoordelijk om de visie te realiseren. Die visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Het maakt duidelijk hoe de school wil tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen van het referentiekader voor onderwijskwaliteit. In nauwe samenwerking met de twee campuspartners beschikt de school over een strategie om haar visie te realiseren op schooloverstijgend -, school- , teamlid- en leerlingniveau. Bijgevolg is de visie richtinggevend voor het vormgeven van de onderwijsleerpraktijk, de leer- en leefomgeving, de leerlingenbegeleiding, het nastreven van de onderwijsdoelen en de professionalisering. De school stuurt haar visie bij waar nodig op basis van de evaluatie van haar werking.

Organisatiebeleid
OVERSTIJGT DE VERWACHTING

De school beschikt over formele overlegstructuren en een informele overlegcultuur waar de teamleden verwachtingen kunnen uitspreken en ideeën kunnen uitwisselen over de doelen en de ontwikkelingen. De open dialoog tussen drie campuspartners over motieven, ideeën, verzuchtingen en onzekerheden creëert een open communicatieklimaat. De school staat open voor maatschappelijke ontwikkelingen en actuele gebeurtenissen en speelt daar weloverwogen op in. Een voorbeeld hiervan is de aandacht voor inclusieprojecten. De teamleden krijgen kansen om activiteiten samen voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren. Samenwerking en autonomie zijn hierbij in balans. De school beschikt over elektronische platformen die een transparante, informatierijke, ondersteunende en stimulerende communicatie garanderen. Hierbij is aandacht voor een functioneel beleid dat overdreven verantwoordingsdruk vermijdt. De interdisciplinaire samenwerking tussen de verschillende campuspartners en de zelforganiserende teams hebben een positieve impact op diverse aspecten van de schoolwerking. De manier waarop de school het organisatiebeleid vormgeeft, is een voorbeeld van goede praktijk.

Onderwijskundig beleid
VOLGENS DE VERWACHTING

Er bestaan doelgerichte maatregelen en afspraken over de handelingsplanmatige aanpak, de begeleiding, de professionalisering en de geïntegreerde samenwerking met het MFC. Samen met het MFC beschikt de school over de nodige systemen en structuren om de maatregelen en afspraken toe te passen. De maatregelen en afspraken concretiseren het pedagogische project om kwaliteitsvol onderwijs te realiseren. De school zet planmatig de nodige financiële en personele middelen in. Vooral de begeleiding, de materiële en de professionele ondersteuning is hierbij verzekerd. De ondersteuning van de onderwijskundige aanpak kan nog aan kracht winnen in functie gelijkgerichtheid. De school verdeelt de taken en verantwoordelijkheden evenwichtig onder de teamleden met een opvallende aandacht voor de paramedische afstemming op campusniveau.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit
OVERSTIJGT DE VERWACHTING

De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking systematisch en cyclisch. Ze hanteert een kwaliteitsmodel dat de aandacht voor de totale schoolontwikkeling garandeert. De vijfjaarlijkse cyclus binnen het kwaliteitsmodel en de talrijk geplande schoolinterne en -overstijgende evaluaties ondersteunen dit in belangrijke mate. Opeenvolgende evaluaties zijn gericht op een continue groei of borgen van de kwaliteit. Een voorbeeld hiervan is de aandacht voor de jaarlijkse evaluatie van het basisaanbod van de verschillende klaswerkingen. De manier waarop de school haar kwaliteit cyclisch evalueert, is een voorbeeld van goede praktijk.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit
VOLGENS DE VERWACHTING

De school evalueert haar kwaliteit doelgericht op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Voorbeelden hiervan zijn de vele enquêtes, testresultaten en observaties leerlingen en de analyse van overleg. Een groeikans is de kwaliteit van de onderwijsleerpraktijken bij te sturen op basis van klasobservaties. De school baseert haar evaluaties op wetenschappelijke literatuur. Illustratief is het gebruik van wetenschappelijk onderbouwde kaders van kwaliteitszorg. Ze betrekt bij haar evaluaties relevante partners. Ze benut bij haar evaluaties nadrukkelijk de resultaten en effecten bij de leerlingen. De school heeft bij haar evaluaties nadrukkelijk aandacht voor de resultaten en effecten bij de leerlingen (minimaal gewenste output, welbevinden, leerwinst, studievoortgang, toegang tot onderwijs, effecten op langere termijn). De evaluaties zijn betrouwbaar.

Borgen en bijsturen
VOLGENS DE VERWACHTING

De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is. De wijze waarop de school tijdig haar pedagogische eenheden samenstelt op basis flexibele criteria, is hier een voorbeeld van. Ze ontwikkelt systematisch doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. Voorbeelden hiervan zijn de ontwikkeling van de doelenlijst kleuters en herbevestigen van bestaande visies.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De handelingsplanning in kleuter- en lager onderwijs type 4

Onderwijs en begeleiding op maat
VOLGENS DE VERWACHTING

De teamleden werken samen met het MFC om het onderwijs en de begeleiding op maat multi- en interdisciplinaire vorm te geven. Ze hanteren voor iedere leerling een cyclisch proces van handelingsplanmatig werken als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Vanuit een wetenschappelijk onderbouwd kader vormen ze zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling. Op basis hiervan bepalen de teamleden de specifieke onderwijsbehoeften voor iedere leerling. De wijze waarop dit vorm krijgt vanuit de geïntegreerde werking is een hefboom om door te trekken voor alle leerlingen gericht op de totale persoonlijkheidsontwikkeling. De teamleden leggen voor iedere leerling voor een bepaald tijdsbestek doelen vast om onderwijs op maat te realiseren. Deze doelen zijn gericht op een zo volwaardig mogelijke participatie aan het klas- en schoolgebeuren, de maximale ontplooiing en de optimale integratie en maatschappelijke participatie. De teamleden bepalen passende maatregelen in functie van het onderwijsproces en vertalen deze naar de eigen onderwijsleerpraktijk. De klasinterne inzet van de ondersteuning en de paramedische hulpverlening speelt daarbij een belangrijke rol in het realiseren van het maatwerk. De teamleden verzamelen vanuit de eigen onderwijsleerpraktijk relevante gegevens over de effecten van het onderwijsproces op maat. Waar nodig sturen ze vervolgens de beeldvorming, de doelen en de passende maatregelen bij.

Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie
VOLGENS DE VERWACHTING

De teamleden ondersteunen het leren. De instructie is logisch en stapsgewijs opgebouwd en sluit aan bij de voorkennis van de leerling. Ze kiezen veelal activiteiten die actieve deelname stimuleren en de leerlingen voortdurend aanzetten tot nadenken en leren. Hierbij creëren de teamleden geregeld ruimte voor beleven, experimenteren en zelfontdekkend leren. Daarnaast benutten ze ook voorbeelden, visualisaties en andere sensorische stimuli. De teamleden hebben zicht op talige competenties en noden van de leerlingen. Het taalgebruik is begrijpelijk en verrijkend, ondersteund door passende taalsteun. De teamleden bieden de leerlingen geregeld kansen om zelfredzaamheidstaal, themataal en instructietaal in een betekenisvolle context in te oefenen. De teamleden bieden strategieën aan die het leren, de zelfredzaamheid, de zelfregulatie en het sociaal-emotionele handelen bevorderen. Hierbij is er aandacht om dit schoolbreed verder vorm te geven. De teamleden gebruiken de onderwijstijd efficiënt. Eveneens bevordert de organisatie van de lesweek en lesdag het leren.

4.2 De begeleidingsprincipes

Interne samenwerking OVERSTIJGT DE VERWACHTING

Vanuit een sterke gedeelde verantwoordelijkheid geeft het schoolteam samen met de begeleiders van het MFC de begeleiding vorm. Het overlegt, zowel formeel als informeel, doelgericht over de begeleiding, maakt duidelijke afspraken en werkt complementair samen. Vanuit duidelijke rollen en mandaten wisselt het team informatie uit over de begeleiding: elke betrokken weet wat er gebeurt en waarom. De teamleden grijpen hierbij kansen om onzekerheden te bespreken, succeservaringen te delen en elkaar feedback te geven. Het schoolteam zet in op een verbindende samenwerking met leerlingen en ouders als volwaardige partners. Zo benut ze onder meer de ervaringen van leerlingen en ouders. Ze peilt ook naar de verwachtingen van leerlingen en ouders om de begeleiding te optimaliseren. Het schoolteam zorgt voor een laagdrempelige en transparante communicatie met leerlingen en ouders en neemt initiatieven om hun betrokkenheid te verhogen. Illustratief zijn onder meer de leerlingenraad, de themabespreking, de meevolgweek en de doedagen. Het schoolteam heeft hierbij specifiek aandacht voor het wegnemen van drempels voor kwetsbare groepen. De interne samenwerking is een voorbeeld van goede praktijk.

Externe samenwerking VOLGENS DE VERWACHTING

Met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen bouwt het schoolteam duurzame samenwerkingsverbanden uit met schoolexterne partners voor het versterken van de begeleiding. Het schoolteam neemt het initiatief, om samen met alle betrokken partners schoolspecifieke, transparante samenwerkingsafspraken met het CLB vast te leggen. Hierbij gaat het onder meer over de rol- en taakverdeling, overlegmomenten en informatie-uitwisseling voor de begeleiding en de informatiemomenten voor leerlingen in het kader van de onderwijsloopbaan. Het schoolteam werkt samen met externe partners, waaronder verschillende zorgverstrekkers en hippotherapie, om de begeleiding van de leerlingen te optimaliseren. Daarnaast werkt ze structureel samen met het MFC en het buso in functie van expertisedeling en -ontwikkeling. Ook de pedagogische begeleidingsdienst (PBD) is hierin een partner. Het schoolteam neemt initiatieven om samen te werken met het gewoon onderwijs in functie van de vormgeving van het onderwijstraject van leerlingen die lesmomenten bijwonen in een school voor gewoon basisonderwijs. Het schoolteam coördineert elke externe samenwerking, volgt de effecten op en stuurt zo nodig bij.

4.3 Het personeelsbeleid en de professionalisering

Professionalisering OVERSTIJGT DE VERWACHTING

De school brengt de professionaliseringsnoden van de school en de teamleden systematisch in kaart. De professionaliseringsinitiatieven zijn evenwichtig gericht op collectieve professionaliseringsnoden enerzijds en op de individuele professionele groei van de teamleden anderzijds. Middelen en structuren worden benut om het leren van teamleden te bevorderen. Exemplarisch is het schooloverstijgend teamoverleg met aandacht voor interdisciplinair leren van elkaar. Een onderdeel hiervan is een KLEOO-bespreking waarbij samen met leerling de verschillende disciplines hun begeleiding/therapie/onderwijs toelichten. De school neemt initiatieven die leiden tot expertisedeling en het ontwikkelen en actualiseren van expertise van de teamleden. Zo voorziet de school in een basisopleiding voor alle teamleden met vervolgens aandacht voor opfriscursussen georganiseerd volgens een systematiek. Het resultaat van de professionalisering is zichtbaar in het handelen van de teamleden en van de schoolleiding. De manier waarop de school de professionalisering organiseert, is een voorbeeld van goede praktijk.

5 Respecteert de school de regelgeving?

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

6 Samenvatting

Legende

- ■ = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- ● = volgens de verwachting
- ✸ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, van de leerlingenbegeleiding en van het personeelsbeleid en de professionalisering?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	✸
Onderwijskundig beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	✸
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte instructie, de interne samenwerking, de externe samenwerking en de professionalisering tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De begeleidingsprincipes

Interne samenwerking ✸

Externe samenwerking ●

6.2.2 Het personeelsbeleid en de professionalisering

Professionalisering ✸

6.2.3 De handelingsplanning

	De handelingsplanning in kleuter- en lager onderwijs type 4
Onderwijs en begeleiding op maat	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor de handelingsplanning in blo lager onderwijs type 4, bko kleuterklas type 4.
- De kwaliteit borgen van de begeleidingsprincipes.
- De kwaliteit borgen van het personeelsbeleid en de professionalisering.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijkeonderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijkeonderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF
- Uitspraak over het gelijkeonderwijskansenbeleid: DE SCHOOL HEEFT GEEN GOK/SES-MIDDELEN